

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Sužbene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 36. sjednici, održanoj dana 19.12.2019. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Utvrđuje se Nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju.

II.

Nacrt Zakona iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

PREMIJER

Mirza Ganić

Broj: 02-_____ /19

Datum, 19.12.2019. godine

Z e n i c a

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,

1x Stručna služba Skupštine,

1x a/a.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na ___ . sjednici, održanoj dana ___ . 2019. godine, donosi

ZAKON O PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

- (1) Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju reguliše se predškolski odgoj i obrazovanje djece od šest mjeseci starosti do polaska u osnovnu školu (u daljem tekstu: predškolski odgoj i obrazovanje), kao početni stepen jedinstvenog sistema odgoja i obrazovanja na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).
- (2) Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju utvrđuju se ciljevi, načela, funkcija predškolskog odgoja i obrazovanja, osnivanje i organizacija rada predškolske ustanove, odgojno-obrazovni rad predškolske ustanove, realizacija programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja, stručni organi predškolske ustanove, upravljanje i rukovođenje, evidencija i dokumentacija u predškolskoj ustanovi, finansiranje, izvještavanje i nadzor nad radom predškolske ustanove, kaznene odredbe, kao i druga pitanja u vezi s organizacijom i osnivanjem predškolskih ustanova.

Član 2. (Upotreba rodno osjetljivog jezika)

Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba roda.

Član 3. (Značenje pojedinih izraza)

Definicije koje se koriste u ovom zakonu, imaju sljedeće značenje:

- a) Predškolski odgoj i obrazovanje je prvi poseban i specifičan stepen odgojno-obrazovnog sistema koji se bavi odgojem, obrazovanjem, njegom i zaštitom djece predškolske dobi.
- b) Predškolska ustanova je javna ili privatna ustanova u kojoj se realiziraju programi predškolskog odgoja i obrazovanja kao početnog stepena jedinstvenog sistema odgoja i obrazovanja.
- c) Jaslice predstavljaju organizacionu formu predškolskog odgoja i obrazovanja za djecu od šest mjeseci do navršene treće godine života.
- d) Vrtić predstavlja organizacionu formu predškolskog odgoja i obrazovanja za djecu od navršene treće godine života do polaska u osnovnu školu.
- e) Posebne predškolske ustanove osnivaju se kao ustanove za provedbu programa rada s djecom sa teškoćama u razvoju od šest mjeseci do polaska u osnovnu školu i mogu biti: dječiji vrtići osnovani za rad s djecom s teškoćama, odgojno-obrazovne ustanove socijalne zaštite i zdravstvene ustanove.
- f) Registar predškolskih ustanova je dokument koji vodi Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo), a u koji se evidentiraju podaci o predškolskim ustanovama koje ispunjavaju uvjete za obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja.
- g) Dijete predškolskog uzrasta je osoba uzrasta od šest mjeseci do polaska u školu.
- h) Roditelji-staratelji-usvojitelji (u daljem tekstu: roditelji) su osobe koje su osnovni odgajatelji svoje djece.
- i) Odgajatelj u predškolskoj ustanovi je stručno lice kvalificirano za realizaciju različitih programa predškolskog odgoja i obrazovanja u predškolskim ustanovama.
- j) Njegovatelj u predškolskoj ustanovi je zdravstveni radnik koji se bavi njegom i zaštitom djece predškolske dobi.

- k) Odgojna grupa podrazumijeva brojem ograničen organizirani oblik odgoja i obrazovanja djece, koja se formira prema dobi, vrsti i trajanju programa, te sposobnostima, potrebama i interesima djece i roditelja.
- l) Stručni saradnik je lice kvalificirano za obavljanje pedagoških, psiholoških i drugih poslova u predškolskoj ustanovi.
- m) Saradnik je kvalificirano lice angažovano u odgojno-obrazovnom procesu pod stručnim nadzorom odgajatelja.
- n) Pripravnik je lice koje prvi put zasniva radni odnos u predškolskoj ustanovi na poslovima i radnim zadacima odgajatelja ili stručnog saradnika radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad.
- o) Volonter je fizičko lice koje dobrovoljno ulaže lično vrijeme, trud, znanje i vještine, bez naknade pruža usluge ili aktivnosti za opće dobro.
- r) Lice na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa: Ako je stručni ispit ili radno iskustvo utvrđeno zakonom ili pravilnikom o radu uvjet za obavljanje poslova određenog zanimanja, poslodavac može lice koje je završilo školovanje za takvo zanimanje primiti na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa. Vrijeme stručnog osposobljavanja računa se u pripravnički staž i radno iskustvo utvrđeno kao uvjet za rad u određenom zanimanju i može trajati najduže onoliko vremena koliko traje pripravnički staž.
- s) Mentor je odgajatelj/stručni saradnik koji podržava, nadzire i prati rad pripravnika/lica na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa, tokom pripravničkog staža radi osposobljavanja za samostalan rad i interaktivnim radom, praćenjem i pružanjem podrške odgajatelju početniku/stručnom saradniku početniku, pomaže prilikom sticanja iskustva u realiziranju odgojno-obrazovnog procesa.
- t) Stručno vijeće je stručni organ u predškolskoj ustanovi, a sačinjavaju ga svi stručni radnici predškolske ustanove.
- u) Stručni aktiv je stručni organ u predškolskoj ustanovi i sačinjavaju ga stručni radnici po uzrasnim grupama u kojima se realizuje odgojno-obrazovni proces.
- v) Direktor je lice odgovorno za rukovođenje predškolskom ustanovom i za realizaciju svih programskih aktivnosti.
- z) Upravni odbor je organ upravljanja u predškolskoj ustanovi.
- aa) Vijeće roditelja sačinjavaju demokratski odabrani predstavnici roditelja ispred svake odgojne grupe predškolske ustanove, koji djeluju na polju ostvarivanja neposredne saradnje s organima predškolske ustanove, lokalnom i širom društvenom zajednicom, domaćim i stranim vladinim i nevladinim organizacijama, a sve u cilju unapređenja djelotvornosti rada predškolske ustanove.
- ab) Pedagoška godina je period od 1. septembra tekuće do 31. augusta naredne godine.
- ac) Pedagoški standardi i normativi za predškolski odgoj i obrazovanje su podzakonski akti kojima se utvrđuju zajednički kriteriji za: prostor i opremu; broj djece u odgojnoj grupi; sredstva za odgojno-obrazovni rad (didaktička sredstva); broj odgajatelja i stručnih saradnika; rukovodno osoblje; administrativno-finansijsko osoblje; broj pomoćnog i tehničkog osoblja i strukturu i obim rada u okviru 40-satne radne sedmice.
- ad) Godišnji program rada predškolske ustanove je dokument koji sadrži cjelokupan plan i program rada predškolske ustanove za jednu pedagošku godinu.
- ae) Inkluzivni odgoj i obrazovanje u predškolskim ustanovama predstavlja individualizirani pristup u radu s djecom predškolskog uzrasta uz prepoznavanje posebnih obrazovnih potreba djece i eventualnih odstupanja u njihovom rastu i razvoju, s ciljem podsticanja njihovih razvojnih mogućnosti kroz primjenu prilagođenih metoda i oblika rada te uključivanje u postupak rane intervencije.
- af) Djeca s teškoćama u razvoju predškolske dobi su djeca koja otežano prate aktivnosti usljed prisutnih prolaznih ili trajnih odstupanja u periodu ranog rasta i razvoja.
- ag) Individualizirani pristup je pristup u radu s djecom sa prepoznatim teškoćama u razvoju s ciljem podsticanja njihovih razvojnih mogućnosti osiguravanjem materijalnih i fizičkih uslova rada, prilagodbe metoda i oblika rada, te uključivanja u postupak rane intervencije.
- ah) Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja namijenjen je djeci predškolske dobi koja nisu obuhvaćena cjelovitim razvojnim programom, u godini pred polazak u osnovnu školu.
- ai) Cjeloviti razvojni program je program njege, odgoja i obrazovanja, zdravstvene zaštite, ishrane i socijalne zaštite djece uzrasta od šest mjeseci do polaska u osnovnu školu.
- aj) Specijalizirani razvojni program je dodatni program predškolskog odgoja i obrazovanja koji ima za cilj realizaciju odgojno-obrazovnih sadržaja iz oblasti muzičke, likovne i dramske umjetnosti, sporta, lutkarstva, stranih jezika, rekreativne, ekološke i drugih oblasti koje su u funkciji zadovoljavanja

- posebnih interesovanja i sklonosti djece.
- ak) Interventni, rehabilitacijski i kompenzacijski programi su specifični odgojno-obrazovni programi kojima se utvrđuju ciljevi, zadaci, obim i sadržaj odgojno-obrazovnog rada za djecu s teškoćama u razvoju i djecu koja u svojoj porodici nemaju uslove za optimalan rast i razvoj.
- al) Program jačanja roditeljskih kompetencija ostvaruje se kroz različite oblike edukacije roditelja djece predškolskog uzrasta, s ciljem da ojača roditeljske kompetencije i omogući im put do novih saznanja o dječijem razvoju.

DIO DRUGI – CILJEVI, NAČELA I FUNKCIJA PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

POGLAVLJE I. – CILJ PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Član 4.

(Predškolski odgoj i obrazovanje)

- (1) Predškolski odgoj i obrazovanje sastavni je dio odgojno-obrazovnog sistema u Bosni i Hercegovini kao prvi, poseban i specifičan stepen odgojno-obrazovnog sistema koji se bavi odgojem i obrazovanjem djece predškolske dobi.
- (2) Predškolski odgoj i obrazovanje treba shvatiti kao širi pojam koji određuju pojmovi: odgoj, obrazovanje, njega i zaštita.
- (3) Opći cilj predškolskog odgoja i obrazovanja je podsticanje tjelesnog, intelektualnog, socio-emocionalnog razvoja, razvoja govora i komunikacije, kreativnosti i stvaralaštva djece, odnosno osiguranje optimalnih i jednakih uslova za cjelovit rast i razvoj svakog djeteta kroz različite oblike kvalitetnog, profesionalno autonomnog, institucionalnog i izvaninstitucionalnog predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (4) Cilj iz prethodnog stava ovog člana proizilazi iz općeprihvaćenih, univerzalnih vrijednosti demokratskog društva, te vlastitih vrijednosnih sistema zasnovanim na specifičnostima nacionalne, historijske, kulturne i vjerske tradicije konstitutivnih naroda, nacionalnih manjina i građana koji žive na području Kantona.

POGLAVLJE II. – OSNOVNI PRINCIPI I NAČELA

Član 5.

(Uvažavanje stepena razvoja djeteta)

Predškolski odgoj i obrazovanje na području Kantona zasnovan je na humanističkom pristupu odgoju i obrazovanju, savremenim naučnim dostignućima i teorijama o djetetovom razvoju i načinima učenja, kao i pravima djeteta, uz obavezno uvažavanje stepena razvojnih karakteristika djeteta, njegovih potreba, specifičnosti i mogućnosti.

Član 6.

(Zabrana diskriminacije)

- (1) Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti učestvovanja u odgovarajućem odgoju i obrazovanju, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi.
- (2) Jednak pristup i jednake mogućnosti podrazumijevaju osiguranje jednakih uvjeta i prilika za sve, za početak i nastavak daljnjeg odgoja i obrazovanja.

Član 7.

(Osiguranje najboljeg interesa djeteta)

- (1) Pravo djeteta na odgoj i obrazovanje i ispravnu brigu za dobrobit njegovog tjelesnog i mentalnog zdravlja i sigurnosti ima prednost nad svim drugim pravima.
- (2) U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu djeteta.

Član 8.
(Pravo na jezik)

Jezič i kultura konstitutivnih naroda i nacionalnih manjina i građana, koji žive na području Kantona poštuje se u predškolskoj ustanovi u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Kantona, Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina, Konvencijom o pravima djeteta i Okvirnim zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini.

Član 9.
(Poštivanje vjerskih sloboda)

Predškolske ustanove razvijaju, unapređuju i poštuju nacionalne i vjerske slobode, njegujući običaje, toleranciju i kulturu dijaloga.

Član 10.
(Pravo roditelja na odabir ustanove)

Roditelji imaju pravo odabira javne ili privatne predškolske ustanove u kojoj će se odgajati i obrazovati njihovo dijete.

POGLAVLJE III. – FUNKCIJA PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Član 11.
(Funkcija predškolskog odgoja i obrazovanja)

Funkcije predškolskog odgoja i obrazovanja su:

- a) pomoć roditeljima u vezi s odgojem, obrazovanjem, njegom i zaštitom djeteta;
- b) optimiziranje uslova za cjelovit rast i razvoj svakog djeteta;
- c) dopuna porodičnog odgoja;
- d) priprema djece za dalji odgoj i obrazovanje;
- e) pravovremeno djelovanje s ciljem očuvanja i unapređenja fizičkog i mentalnog zdravlja djece.

DIO TREĆI – OSNIVANJE I ORGANIZACIJA I PRESTANAK RADA PREDŠKOLSKE USTANOVE

POGLAVLJE I. – OSNIVANJE PREDŠKOLSKE USTANOVE

Član 12.
(Javna i privatna predškolska ustanova)

- (1) Predškolski odgoj i obrazovanje realizira se u javnoj i privatnoj predškolskoj ustanovi.
- (2) Javnu predškolsku ustanovu osniva gradsko/općinsko vijeće, u skladu s načelima, standardima i normativima utvrđenim ovim zakonom i ostalim uslovima i kriterijima utvrđenim propisima u oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (3) Privatnu predškolsku ustanovu može osnovati domaće i strano fizičko i pravno lice, u skladu s načelima utvrđenim ovim Zakonom i ostalim uslovima i kriterijima utvrđenim propisima u oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja.

Član 13.

(Akt o osnivanju predškolske ustanove)

- (1) Akt o osnivanju predškolske ustanove donosi osnivač u skladu s važećim zakonskim propisima.
- (2) Ukoliko je osnivač predškolske ustanove grad/općina akt o osnivanju donosi gradsko/općinsko vijeće.
- (3) Ukoliko predškolsku ustanovu osnivaju dva ili više osnivača akt o osnivanju donose sporazumno.

Član 14.

(Upis u registar)

- (1) Predškolska ustanova prije upisa u sudski registar dužna je pribaviti rješenje nadležnog Ministarstva o ispunjavanju uvjeta propisanih podzakonskim aktima.
- (2) Predškolska ustanova iz stava (1) ovog člana, upisuje se u Registar predškolskih ustanova koji vodi nadležno Ministarstvo.
- (3) Predškolska ustanova upisuje se u sudski registar tek nakon upisa u Registar nadležnog Ministarstva.
- (4) Bliži propis o postupku utvrđivanja uvjeta, sadržaju i načinu vođenja Registra donosi nadležno Ministarstvo.

Član 15.

(Osnivanje predškolske ustanove)

Pored ispunjenja općih uvjeta propisanih zakonom predškolska ustanova mora ispunjavati i specifične uvjete:

- a) osigurana novčana sredstva za osnivanje i rad predškolske ustanove;
- b) osiguran prostor, oprema i didaktička sredstva, u skladu s pedagoškim standardima i normativima;
- c) minimalan broj djece za formiranje najmanje jedne odgojne grupe utvrđen pedagoškim standardima i normativima;
- d) potreban broj radnika odgovarajuće stručne spreme, u skladu sa pedagoškim standardima i normativima; i programima predškolskog odgoja i obrazovanja.

Član 16.

(Statusne promjene i prestanak rada)

- (1) Na osnivanje, rad, statusne promjene i prestanak rada predškolske ustanove primjenjuju se odredbe zakona koji regulišu ovu oblast.
- (2) Predškolska ustanova prestaje s radom brisanjem iz Registra predškolskih ustanova pri nadležnom Ministarstvu.
- (3) U slučaju prestanka rada predškolske ustanove, osnivač je dužan da, u skladu sa svojim mogućnostima, djeci upisanoj u predškolsku ustanovu omogući nastavak započetog predškolskog odgoja i obrazovanja u drugoj predškolskoj ustanovi.

POGLAVLJE II.- ORGANIZACIJA PREDŠKOLSKE USTANOVE

Član 17.

(Jaslice i vrtići)

Sa stanovišta oblika organiziranja predškolski odgoj i obrazovanje ostvaruje se u jaslicama za djecu od šest mjeseci do navršene treće godine života i u vrtiću od navršene treće godine života sve do polaska u osnovnu školu.

Član 18.
(Organiziranje grupa djece predškolske dobi pri odgojno-obrazovnim ustanovama za djecu s teškoćama u razvoju)

- (1) Grupe djece predškolske dobi mogu se organizirati pri odgojno-obrazovnim ustanovama za djecu s teškoćama u razvoju, s ciljem rane intervencije i razvoja potencijala u skladu s njihovim mogućnostima.
- (2) Odgojno-obrazovne ustanove za djecu s teškoćama u razvoju koje organiziraju grupu djece predškolske dobi s teškoćama u razvoju moraju imati ljekarska uvjerenja s preporukama stručnih lica iz centra za rani rast i razvoj.

Član 19.
(Prijem djece u predškolsku ustanovu)

- (1) Prijem djece u predškolsku ustanovu obavlja komisija koju imenuje direktor.
- (2) Djeca se tokom cijele godine primaju u predškolsku ustanovu, u skladu s ovim Zakonom i podzakonskim aktima iz oblasti odgoja i obrazovanja, kao i internim aktima ustanove koja vrši prijem.
- (3) Prilikom provođenja procedure prijema predškolska ustanova je obavezna osigurati jednake mogućnosti i uvjete za prijem, bez diskriminacije, u skladu s kapacitetima ustanove, poštujući standarde i normative za predškolski odgoj i obrazovanje.
- (4) Prije polaska u predškolsku ustanovu roditelj djeteta mora dostaviti ljekarsko uvjerenje o ispunjavanju zdravstvenih uvjeta za pohađanje predškolske ustanove.

DIO ČETVRTI – ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD PREDŠKOLSKE USTANOVE
ODGOJNO-OBRAZOVNI PROGRAMI I STANDARDI U PREDŠKOLSKOJ USTANOVU

Član 20.
(Zajednička jezgra cjelovitih razvojnih programa)

- (1) U predškolskim ustanovama u Kantonu primjenjuju se programi zasnovani na Zajedničkoj jezgri cjelovitih razvojnih programa za predškolski odgoj i obrazovanje definiranoj na ishodima učenja, koju donosi Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje.
- (2) Zajednička jezgra cjelovitih razvojnih programa treba:
 - a) osigurati kvalitetan odgoj i obrazovanje za svu djecu u predškolskim ustanovama na području Kantona i doprinijeti razvoju životnih vještina i formiranju kompetencija djece predškolskog uzrasta;
 - b) osigurati primjenu programa koji odgovaraju razvojnim potrebama, mogućnostima i interesovanjima djece predškolskog uzrasta;
 - c) osigurati razvoj pozitivnog odnosa i osjećaja pripadnosti državi Bosni i Hercegovini kroz odgojno-obrazovni proces;
 - d) osigurati zadovoljavajuću usklađenost programa, kao i njihovu prilagodljivost, u skladu sa specifičnim potrebama predškolske ustanove i lokalne zajednice.

Član 21.
(Godišnji program rada predškolske ustanove)

- (1) Predškolska ustanova obavlja djelatnost na osnovu Godišnjeg programa rada (GPR).
- (2) Godišnji program rada izrađuje se na osnovu jedinstvene metodologije koju donosi Pedagoški zavod.
- (3) Prijedlog Godišnjeg programa rada predškolske ustanove utvrđuje stručno vijeće, na prijedlog direktora, a donosi upravni odbor, najkasnije do 30. septembra tekuće pedagoške godine.
- (4) Predškolska ustanova je dužna donijeti Prijedlog Godišnjeg programa rada na pregled i davanje saglasnosti Pedagoškom zavodu, najkasnije do 15. septembra za tekuću pedagošku godinu.
- (5) Godišnji program rada predškolska ustanova dostavlja nadležnom Ministarstvu i Pedagoškom zavodu do 15. oktobra tekuće pedagoške godine.
- (6) Izmjene i dopune u Godišnjem programu rada predškolske ustanove dostavljaju se nadležnom Ministarstvu i Pedagoškom zavodu.
- (7) Izvještaj o odgojno-obrazovnom radu za proteklu pedagošku godinu dostavlja se nadležnom Ministarstvu i Pedagoškom zavodu, do kraja septembra tekuće godine.

Član 22.
(Vrste programa)

- (1) U predškolskim ustanovama na području Kantona koriste se sljedeći programi:
 - a) Cjeloviti razvojni program;
 - b) Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja, ukoliko nisu obuhvaćena Cjelovitim razvojnim programom;
 - c) Specijalizirani razvojni program;
 - d) Program jačanja roditeljskih kompetencija;
 - e) Interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski program.
- (2) Izuzetno od prethodnog stava u predškolskoj ustanovi se mogu uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog Ministarstva realizirati i alternativni programi dokazani u pedagoškoj teoriji i praksi uz osiguranje licenciranog kadra.
- (3) Programe iz stava (1) tačka a) i b) donosi nadležno Ministarstvo na prijedlog Pedagoškog zavoda.
- (4) Programe iz stava (1) tačka c) i d) donosi predškolska ustanova uz saglasnost nadležnog Ministarstva.
- (5) Programe iz stava (1) tačka e) donosi predškolska ustanova u saradnji sa stručnim saradnicima iz ustanove ili lokalne zajednice, o čemu obavještava nadležno Ministarstvo.

Član 23.
(Cjeloviti razvojni program)

- (1) Cjeloviti razvojni program predškolskog odgoja i obrazovanja zasnovan je na Zajedničkoj jezgri cjelovitih razvojnih programa za predškolski odgoj i obrazovanje definiranoj na ishodima učenja.
- (2) Cjelovitim razvojnim programom predškolskog odgoja i obrazovanja utvrđuju se ciljevi, zadaci, očekivani rezultati razvoja i učenja i metodologija odgojno-obrazovnog rada s djecom od šest mjeseci do polaska u osnovnu školu.
- (3) Strukturu cjelovitog razvojnog programa iz stava (1) ovog člana čine:
 - a) program njege i odgojno-obrazovnog rada s djecom od 6 mjeseci do navršene 3. godine života;
 - b) program odgojno-obrazovnog rada za djecu u 4. godini života;
 - c) program odgojno-obrazovnog rada za djecu u 5. godini života i
 - d) obavezni odgojno-obrazovni program za djecu u godini pred polazak u osnovnu školu.
- (4) Cjeloviti razvojni program obavezno se realizira u ustanovi predškolskog odgoja i obrazovanja, u ustanovi socijalne zaštite za djecu bez roditeljskog staranja.
- (5) Cjeloviti razvojni program realiziraju njegovatelji i odgajatelji.
- (6) Cjeloviti razvojni program se realizira kroz cjelodnevni boravak djece (do 12 sati) i poludnevni boravak djece (do 6 sati).

Član 24.
(Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja)

- (1) Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja namijenjen je za djecu u godini pred polazak u osnovnu školu, koja nisu obuhvaćena Cjelovitim razvojnim programom.
- (2) Djeca koja su obuhvaćena Cjelovitim razvojnim programom minimalno 3 mjeseca u tekućoj pedagoškoj godini, nemaju obavezu pohađanja Programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (3) Program iz stava (1) ovog člana i uputstvo o načinu njegove realizacije donosi nadležno Ministarstvo.
- (4) Program iz prethodnog stava realizira se u predškolskoj ustanovi, u jesenjem i proljetnom ciklusu, i ne može trajati manje od 180 sati.
- (5) U slučajevima gdje nije moguća realizacija u predškolskim ustanovama, Program se može realizirati u osnovnim školama, za koje se utvrdi da ispunjavaju uvjete propisane zakonom.
- (6) U iznimnim slučajevima Program se uz saglasnost nadležnog Ministarstva može realizirati i u prostorijama uže lokalne zajednice, za koju se utvrdi da ispunjava uvjete propisane zakonom.
- (7) Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja realizuju odgajatelji.

Član 25.
(Specijalizirani razvojni program)

- (1) Specijalizirani razvojni program predškolskog odgoja i obrazovanja sadrži kontinuirane ili povremene aktivnosti koje se mogu organizirati jednom ili više puta u sedmici u trajanju od jednog, dva, ili više sati u skladu s potrebama i interesom porodice i djeteta.
- (2) Specijalizirani razvojni program predškolskog odgoja i obrazovanja sadrži samo one oblasti koje nisu obuhvaćene Cjelovitim razvojnim programom, a koje su u funkciji zadovoljavanja posebnih interesovanja i sklonosti djeteta.
- (3) Saglasnost za specijalizirani razvojni program daje nadležno Ministarstvo, uz obavezu predškolske ustanove da je obnavlja prije početka svake pedagoške godine.
- (4) Specijalizirane razvojne programe realizuje stručni radnici predškolske ustanove, koji imaju dodatnu edukaciju iz oblasti za koju se traži saglasnost nadležnog Ministarstva.
- (5) U iznimnim slučajevima specijalizirani razvojni program mogu realizirati stručni saradnici iz navedene oblasti, koji poznaju metodiku rada ranog rasta i razvoja.

Član 26.
(Interventni, rehabilitacijski i kompenzacijski programi)

- (1) Interventnim i rehabilitacijskim programom utvrđuju se ciljevi, zadaci i očekivani rezultati za djecu s teškoćama u razvoju, koje realizira odgajatelj, kroz individualni pristup djetetu i uz pomoć stručnih saradnika.
- (2) Interventne i rehabilitacijske programe mogu po potrebi realizirati stručni saradnici u individualnom radu s djetetom s teškoćama u razvoju.
- (3) Kompenzacijskim programima utvrđuju se ciljevi, zadaci i očekivani rezultati, te metodologija odgojno-obrazovnog rada za djecu koja u svojoj porodici nemaju uvjete za optimalan rast i razvoj (djeca iz socijalno ugroženih porodica, nepotpunih porodica, djeca izbjeglih i raseljenih lica i dr.), te ih realiziraju odgajatelji uz pomoć stručnih saradnika.

Član 27.
(Program jačanja roditeljskih kompetencija)

- (1) Program jačanja roditeljskih kompetencija je u funkciji razvoja svijesti o bitnosti uloge roditelja u porodičnom i institucionalnom odgoju, informisanja i stručne pomoći roditeljima pri optimiziranju uvjeta za rast i razvoj djeteta, sticanje znanja i vještina bitnih za pravovremeno i kvalitetno zadovoljavanje potreba djeteta i odgovarajućih poticaja razvoja djeteta, ohrabivanje roditelja za veći angažman u društvenim zbivanjima i akcijama vezanim za zaštitu, brigu i poticanje razvoja djeteta.
- (2) Programom jačanja roditeljskih kompetencija utvrđuju se sadržaji kao i metodologija rada s roditeljima.
- (3) Sadržaji mogu biti:
 - a) edukativnog karaktera (npr.razvojne karakteristike i potrebe predškolskog djeteta, djelotvorni i nedjelotvorni odgojni postupci, prevencija poremećaja u ponašanju, ovisnosti i roditeljsko ponašanje i sl.);
 - b) informativnog karaktera (dostupnost pravne pomoći, mjere socijalne zaštite, dostupnost programa zapošljavanja, zdravstvena zaštita za djecu s posebnim potrebama i sl.);
 - c) promotivnog karaktera (odgoj za nenasilje, solidarnost, proaktivnost i sl.)

Član 28.
(Pedagoški standardi i normativi)

- (1) Predškolski odgoj i obrazovanje u predškolskoj ustanovi realizira se na osnovu Pedagoških standarda i normativa, koje donosi nadležno Ministarstvo.
- (2) Pedagoški Standardi i normativi u predškolskom odgoju i obrazovanju doprinose: sistematskom uređenju predškolskog odgoja i obrazovanja, unapređenju odgojno-obrazovnog rada u skladu s razvojnim mogućnostima i potrebama djece.

DIO PETI – REALIZACIJA PROGRAMA OBAVEZNOG PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Član 29. (Obaveze Kantona)

Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja finansira se iz Budžeta Kantona, i to:

- a) plaće radnika (bruto), topli obrok i prevoz;
- b) didaktički i potrošni materijal za odgojno-obrazovni rad;
- c) stručno usavršavanje radnika;
- d) naknada za koordinate;
- e) nabavka materijala i troškovi amortizacije.

Član 30. (Obaveze Ministarstva)

- (1) Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja realizira se u skladu s Kriterijima o finansiranju Programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja koje donosi nadležno Ministarstvo.
- (2) Za potrebe realizacije Programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja, nadležno Ministarstvo dužno je osigurati sredstva za:
 - a) evidenciju djece najmanje tri mjeseca prije realizacije Programa;
 - b) osiguranje prostornih uvjeta u skladu s razvojnim potrebama djece predškolskog uzrasta u osnovnim školama, u slučajevima kada nije moguće Program realizirati u predškolskim ustanovama;
 - c) nabavku didaktičkog materijala.

Član 31. (Obaveze Pedagoškog zavoda)

Za potrebe realizacije Programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja, Pedagoški zavod ima obavezu da:

- a) realizira stručno usavršavanje odgajatelja,
- b) realizira savjetodavno-instruktivni rad s odgajateljima.

Član 32. (Obaveze predškolskih ustanova)

Za potrebe realizacije Programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja, predškolska ustanova ima obavezu da:

- a) osigura prostorne uvjete za realizaciju Programa u svojoj ustanovi, a ukoliko to nije moguće u prostorijama školskih objekata i u prostorijama lokalne zajednice;
- b) vrši prijem odgajatelja i daje stručnu podršku realizatorima kroz kontinuirane posjete grupama i sastanke stručnih aktiva;
- c) vrši upis djece i formiranje grupa;
- d) planira, organizira, realizira i evaluira Program;
- e) izvještava nadležno Ministarstvo i Pedagoški zavod o realizaciji Programa u roku od 30 dana od završetka realizacije.

Član 33.

(Kordinator Programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja)

Koordinatora Programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja bira direktor predškolske ustanove iz reda odgajatelja ustanove i ima sljedeće poslove i zadatke:

- a) upis djece u Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja;
- b) formiranje odgojno-obrazovnih grupa;
- c) koordiniranje odgojno-obrazovnog rada;
- d) koordiniranje s osnovnim školama, nadležnim Ministarstvom i Pedagoškim zavodom;
- e) nabavka didaktičkog materijala;
- f) organizacija prostora i
- g) izvještavanje.

DIO ŠESTI – ODGAJATELJI, NJGOVATELJI, STRUČNI SARADNICI I OSTALI RADNICI

Član 34.

(Odgojno-obrazovni rad)

- (1) Odgojno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi obavljaju odgajatelji, negovatelji i stručni saradnici.
- (2) Primarni zadatak odgajatelja, negovatelja i stručnih saradnika je odgoj i obrazovanje djece uzrasta od šest mjeseci do polaska u školu u okviru definiranih programa za predškolski odgoj i obrazovanje uvažavajući savremena naučna dostignuća iz oblasti pedagogije, psihologije i metodike rada s djecom predškolskog uzrasta.
- (3) Poslovi odgajatelja, negovatelja i stručnih saradnika bliže se definišu Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje.

Član 35.

(Profil i stručna sprema odgojno-obrazovnih radnika)

- (1) Odgojno-obrazovni radnici u predškolskoj ustanovi moraju imati odgovarajuću stručnu spremu u skladu s ovim Zakonom, te utvrđenu zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova iz prethodnog člana ovog Zakona.
- (2) Odgajatelji koji rade u predškolskoj ustanovi moraju imati višu ili visoku stručnu spremu iz oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja, odnosno završeno visoko obrazovanje najmanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja s najmanje 180 ECTS bodova.
- (3) Poslove negovatelja mogu obavljati zdravstveni radnici sa završenim fakultetom, višom ili srednjom medicinskom školom općeg ili pedijatrijskog smjera.
- (4) Posao stručnog saradnika mogu obavljati: pedagog, psiholog, pedagog-psiholog, socijalni pedagog, defektolog, edukator-rehabilitator i logoped i dr., sa završenom stepenom i vrstom stručne spreme utvrđene Pedagoškim standardima, kao i položenim odgovarajućim stručnim ispitom.

Član 36.

(Saradnici u odgojno-obrazovnom procesu)

U realizaciji programa odgojno-obrazovnog rada uz odgajatelja može učestvovati i osoba s visokom, višom i srednjom stručnom spremom odgojno-obrazovnog i medicinskog smjera u svojstvu saradnika u odgojno-obrazovnom procesu.

Član 37.

(Ostali radnici)

- (1) Njegu i brigu o zaštiti i unapređenju zdravlja djece uzrasta od šest mjeseci do polaska u školu realiziraju medicinski radnici.
- (2) Pod medicinskim radnicima iz prethodnog stava podrazumijevaju se medicinski radnici sa završenim fakultetom, višom ili srednjom stručnom spremom općeg ili pedijatrijskog smjera.

Član 38. (Pripravnici)

- (1) Pripravnik je lice koje prvi put zasniva radni odnos u predškolskoj ustanovi na poslovima i radnim zadacima odgajatelja ili stručnog saradnika radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad.
- (2) Lice u statusu pripravnika do polaganja stručnog ispita ima mogućnost samostalnog odgojno-obrazovnog rada uz obavezan stručni nadzor mentora.

Član 39. (Lica na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa)

- (1) Odgajatelja i stručnog saradnika sa završenom visokom stručnom spremom bez radnog iskustva predškolska ustanova može primiti na stručno osposobljavanje za samostalan rad i sticanje prava na polaganje ispita, bez zasnivanja radnog odnosa.
- (2) Ugovor s licem iz prethodnog stava zaključuje se u pisanoj formi.
- (3) Lice iz stava (1) ovog člana ima pravo na zdravstveno osiguranje, kako je to utvrđeno propisima za nezaposlena lica.

Član 40. (Polaganje stručnog ispita)

- (1) Odgajatelj i stručni saradnik koji prvi put zasniva radni odnos u statusu pripravnika ili lica koje je na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa u predškolskoj ustanovi, stiče pravo polaganja stručnog ispita nakon jedne godine po isteku pripravničkog staža ili stručnog osposobljavanja.
- (2) Nadležno Ministarstvo će pitanje polaganja stručnog ispita regulisati u skladu s Pravilnikom o polaganju stručnog ispita i stručnom usavršavanju odgajatelja i stručnih saradnika u ustanovama predškolskog odgoja i obrazovanja.

Član 41. (Ljekarski i sistematski pregled radnika)

- (1) Svi radnici u predškolskoj ustanovi moraju obaviti sistematski pregled do kraja septembra tekuće pedagoške godine, a troškove sistematskog pregleda snosi osnivač predškolske ustanove.
- (2) Ljekarski pregledi u svrhu izdavanja sanitarne knjižice obavljaju se godišnje za sve radnike predškolskih ustanova, osim za radnike u kuhinji. Za njih se ljekarski pregled u svrhu izdavanja sanitarne knjižice obavlja dva puta godišnje.
- (3) Lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti ili ima psihičke poremećaje, ili je prema nalazu ljekara postalo ovisnik, ne može obavljati odgojno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi.
- (4) Ako se u toku pedagoške godine ustanovi da je odgajatelj ili drugi radnik predškolske ustanove obolio od zarazne bolesti, ili ima psihičke poremećaje utvrđene od strane ovlaštene nadležne zdravstvene ustanove, bit će izuzet od neposrednog kontakta s djecom i izvođenja odgojno-obrazovnog rada do izlječenja, a preraspoređen na poslove i zadatke drugog radnog mjesta u skladu s njegovim radnim sposobnostima i mogućnostima ustanove.
- (5) Podaci o zdravstvenom stanju radnika se moraju koristiti u skladu s važećim propisima zaštite ličnih podataka.
- (6) Bliže odredbe iz ovog člana regulisat će se Pravilima ustanove.

Član 42.

(Upućivanje radnika na ocjenu radne sposobnosti)

- (1) U slučaju postojanja zdravstvenih okolnosti koje onemogućavaju ili bitno ometaju radnika predškolske ustanove u izvršavanju radnih zadataka direktor može uputiti radnika na ocjenu radne sposobnosti.
- (2) Troškovi vezani za ocjenu radne sposobnosti padaju na teret predškolske ustanove.
- (3) Radnik predškolske ustanove koji odbije izvršiti odluku iz stava (1) ovog člana, čini težu povredu radne dužnosti.
- (4) Ako se ocjenom radne sposobnosti od strane ovlaštene ustanove utvrdi da odgajatelj ili drugi radnik predškolske ustanove nije u mogućnosti uredno izvršavati obaveze u odgojno-obrazovnom radu ili da drugi radnici ne mogu obavljati poslove na koje su raspoređeni zbog trajno narušenog psihičkog ili fizičkog zdravlja, ponudit će im se odgovarajući poslovi prema preostaloj radnoj sposobnosti, ako za to postoje uslovi.

Član 43.

(Raspored rada u 40-časovnoj radnoj sedmici)

Pravilima o radu predškolske ustanove i Godišnjim programom rada utvrđuje se raspored radnog vremena odgajatelja, stručnih saradnika, saradnika i ostalih radnika u okviru 40-časovne radne sedmice u skladu s Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje.

Član 44.

(Zapošljavanje u predškolskoj ustanovi)

- (1) Predškolska ustanova čiji je osnivač općina/grad dužna je vršiti prijem odgajatelja, njegovatelja, stručnih saradnika i ostalih radnika u predškolskoj ustanovi na osnovu javnog konkursa/oglasa, koji raspisuje upravni odbor predškolske ustanove, uz prethodnu saglasnost osnivača i u skladu s Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom kantonu.
- (2) Konkurs se raspisuje u skladu sa uslovima i to prije početka pedagoške godine i objavljuje u jednom dnevnom ili sedmičnom listu za koji se objektivno može pretpostaviti da je dostupan javnosti na području Zeničko-dobojskog kantona.
- (3) Ostali radnici primaju se u radni odnos putem javnog oglasa koji se objavljuje u jednom dnevnom ili sedmičnom listu za koji se objektivno može pretpostaviti da je dostupan javnosti na području Zeničko-dobojskog kantona.
- (4) Predškolska ustanova čiji je osnivač drugo pravno ili fizičko lice vrši prijem radnika na osnovu konkursa/oglasa, u skladu sa uslovima, kriterijima i postupkom utvrđenim općim aktima predškolske ustanove.
- (5) Izuzetno, radi osiguranja stručne zastupljenosti, odnosno nesmetanog odvijanja odgojno-obrazovnog procesa, a do okončanja postupka po raspisanom konkursu/oglasu direktor predškolske ustanove može, bez konkursa/oglasa, primiti u radni odnos na određeno vrijeme osobu koja ispunjava uslove utvrđene ovim Zakonom.

DIO SEDMI – STRUČNI ORGANI

Član 45. (Stručni organi)

U predškolskoj ustanovi postoje sljedeći stručni organi:

- a) Stručno vijeće, koje sačinjavaju svi stručni zaposlenici predškolske ustanove i
- b) Stručni aktiv, koji se formira se od stručnih radnika po uzrasnim grupama u kojima se realizuje odgojno-obrazovni proces ili mjestu realizacije odgojno-obrazovnog rada.

Član 46. (Stručno vijeće)

(1) Stručno vijeće obavlja sljedeće poslove:

- a) prati i analizira organizovanje i realizovanje programa odgojno-obrazovnog rada;
- b) utvrđuje program stručnog usavršavanja odgajatelja i prati njegovo realizovanje;
- c) razmatra i utvrđuje prijedlog godišnjeg programa rada;
- d) razmatra i daje primjedbe na izvještaje o radu stručnih organa/komisija i radu upravnog odbora;
- e) osniva, prati i analizira rad stručnih organa/komisija;
- f) prati i analizira rad upravnog odbora;
- g) kandiduje predstavnika upravnog odbora;
- h) predlaže i prati realizovanje saradnje s roditeljima i lokalnom zajednicom.

(2) Stručnim vijećem upravlja i rukovodi direktor predškolske ustanove.

(3) Direktor je obavezan minimalno četiri puta organizovati sjednice stručnog vijeća u toku jedne pedagoške godine.

Član 47. (Stručni aktiv)

(1) Stručni aktiv obavlja sljedeće poslove:

- a) koordinira rad odgojnih grupa istog uzrasta ili iz iste područne jedinice;
- b) poduzima mjere za uspješnu realizaciju odgojno-obrazovnog rada;
- c) prati cjelokupan razvoj i aktivnost djece te predlaže mjere za njihovo unapređenje;
- d) planira i prati realizaciju program stručnog usavršavanja radnika i
- e) obavlja druge poslove iz svoje nadležnosti.

(2) Stručnim aktivom upravlja predsjednik aktiva kojeg biraju članovi aktiva.

(3) U predškolskoj ustanovi, koja ima maksimalno četiri odgojne grupe i u kojoj zbog kapaciteta i veličine ustanove ne postoji stručni aktiv, poslove stručnog aktiva obavljat će stručno vijeće.

(4) U općinama/gradu u kojima predškolske ustanove nemaju formirane stručne aktivne, predškolske ustanove se mogu udružiti i formirati stručni aktiv na nivou općine/grada radi međusobne saradnje u ostvarivanju zajedničkih interesa.

DIO OSMI - UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE

Član 48. (Organ upravljanja i organ rukovođenja)

(1) Organ upravljanja u predškolskoj ustanovi je upravni odbor.

(2) Lice koje rukovodi predškolskom ustanovom je direktor.

Član 49.

(Upravni odbor)

- (1) Upravni odbor predškolske ustanove broji tri člana, a prema načelu paritetne zastupljenosti osnivača, vijeća roditelja i stručnog osoblja predškolske ustanove.
- (2) Članovi upravnog odbora biraju se na temelju javnog konkursa u skladu s važećim propisima.
- (3) Konkurs raspisuje i provodi komisija koju čini po jedan predstavnik osnivača, vijeća roditelja i predškolske ustanove, a koju imenuje osnivač.
- (4) Članove komisije iz stava (3) ovog člana predlažu organi subjekata koji čine komisiju.
- (5) Konačno imenovanje i razrješenje članova upravnog odbora vrši osnivač.
- (6) Upravni odbor predškolske ustanove po svom sastavu treba, u pravilu, odražavati etnički sastav djece i roditelja, radnika predškolske ustanove i lokalne zajednice u kojoj predškolska ustanova djeluje, a u skladu s posljednjim objavljenim popisom stanovništva u Bosni i Hercegovini.
- (7) Upravni odbor odgovoran je za utvrđivanje i provođenje politike predškolske ustanove, generalno upravljanje predškolskom ustanovom i efikasno korištenje kadrovskih i materijalnih resursa.
- (8) Način rada na sjednicama upravnog odbora regulirat će se Poslovníkom o radu.
- (9) Članovi upravnog odbora biraju se na period od četiri godine, s mogućnošću još jednog reizbora.

Član 50. (Nadležnosti upravnog odbora)

Upravni odbor predškolske ustanove obavlja sljedeće poslove:

- a) donosi Pravila predškolske ustanove, opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i druga opća akta predškolske ustanove;
- b) donosi odluku o statusnim promjenama uz saglasnost osnivača;
- c) potvrđuje godišnji programa rada predškolske ustanove;
- d) razmatra i odlučuje o kriterijima upisa djece;
- e) razmatra i usvaja izvještaj o realizaciji godišnjeg programa rada predškolske ustanove;
- f) donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun;
- g) imenuje i razrješava direktora predškolske ustanove uz saglasnost osnivača;
- h) na prijedlog direktora vrši izbor pomoćnika direktora predškolske ustanove;
- i) donosi odluku o raspisivanju konkursa za popunu upražnjenih radnih mjesta;
- j) odlučuje o žalbama po konkursu;
- k) odlučuje o prigovoru roditelja djece na rad radnika predškolske ustanove;
- l) odlučuje o prigovoru odgajatelja, njegovatelja i stručnih saradnika na ocjenu o radu;
- m) odlučuje o žalbama i prigovorima zaposlenih i njihovim pravima, obavezama i odgovornostima iz radnog odnosa;
- n) odlučuje o prestanku prava radnika na daljnji odgojno-obrazovni rad;
- o) razmatra rezultate predškolskog odgoja i obrazovanja i poduzima mjere za unapređenje odgojno-obrazovnog rada i poboljšanja uvjeta rada u predškolskoj ustanovi;
- p) razmatra prijedloge odluka i preporuke upućene upravnom odboru i poduzima odgovarajuće mjere;
- q) usmjerava i kontrolira rad direktora;
- r) rješava određena pitanja odnosa s osnivačem;
- s) donosi poslovnik o svom radu;
- t) donosi finansijski plan i podnosi izvještaj o radu i finansijskom poslovanju predškolske ustanove osnivaču;
- u) odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa određenog pravilima predškolske ustanove;
- v) obavlja druge poslove u skladu s pravilima predškolske ustanove.

Član 51. (Direktor)

- (1) Predškolskom ustanovom rukovodi direktor.
- (2) Direktora predškolske ustanove imenuje upravni odbor predškolske ustanove, uz prethodnu saglasnost osnivača, u skladu s važećim zakonskim aktima.
- (3) Direktora privatne predškolske ustanove imenuje i razrješava osnivač.
- (4) Direktor predškolske ustanove treba imati visoku stručnu spremu iz oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja, pedagogije, specijalne pedagogije ili psihologije.
- (5) Izuzetno, za direktora predškolske ustanove može biti imenovan istaknuti, u praksi dokazani nastavnik predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (6) U predškolskoj ustanovi koja ima maksimalno dvije odgojne grupe, direktor istovremeno može obavljati i poslove odgajatelja.
- (7) Direktora javne predškolske ustanove imenuje upravni odbor na osnovu raspisanog javnog konkursa (najmanje tri mjeseca prije isteka tekućeg mandata), uz prethodnu saglasnost osnivača, na period od četiri godine i može biti ponovno imenovan.
- (8) Lice iz prethodnog stava ne može biti uzastopno imenovano na više od dva mandata u istoj ustanovi, računajući i tekući mandat.

Član 52.
(Poslovi direktora)

- (1) Direktor je odgovoran za rukovođenje predškolskom ustanovom i za realiziranje programskih aktivnosti predškolske ustanove.
- (2) Direktor predškolske ustanove obavlja sljedeće poslove:
 - (a) saraduje s organima i tijelima gradske/ općinske i kantonalne vlasti;
 - (b) predlaže godišnji program rada ustanove stručnom vijeću i upravnom odboru i prati njegovu realizaciju i poduzima odgovarajuće mjere za unapređenje odgojno-obrazovnog rada;
 - (c) zastupa i predstavlja predškolsku ustanovu i odgovara za zakonitost rada predškolske ustanove;
 - (d) provodi odluke upravnog odbora, stručnog vijeća i drugih organa predškolske ustanove;
 - (e) odgovaran je za odabir i realizaciju projekata koji imaju za cilj unapređenje uslova rada i djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja;
 - (f) rukovodi sjednicama stručnog vijeća;
 - (g) donosi akte o svim pitanjima koja se tiču radno-pravnog statusa radnika;
 - (h) odlučuje o raspoređivanju radnika na određene poslove i zadatke;
 - (i) prati i usmjerava rad odgajatelja i ostalih radnika predškolske ustanove;
 - (j) saraduje s roditeljima i vrši upis djece u predškolsku ustanovu;
 - (k) vrši kontrolu nad vođenjem pedagoške dokumentacije;
 - (l) učestvuje u radu tijela upravljanja;
 - (m) brine o materijalno-finansijskim poslovima predškolske ustanove;
 - (n) brine o sigurnosti i zdravlju, te o pravima, obavezama i interesima djece i radnika predškolske ustanove;
 - (o) poduzima mjere propisane zakonom zbog neizvršavanja poslova ili zbog neispunjavanja drugih obaveza iz radnog odnosa;
 - (p) podnosi izvještaj o uspjehu i postignutim rezultatima odgojno-obrazovnog rada upravnom odboru i Pedagoškom zavodu, te izvještaj o finansijskom poslovanju upravnom odboru predškolske ustanove;
 - (r) obavlja i druge poslove predviđene Pravilima predškolske ustanove.

Član 53.
(Pomoćnik direktora i koordinator)

Predškolska ustanova može imati pomoćnika direktora i koordinatora, u skladu s Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje.

Član 54.
(Pomoćnik direktora)

- (1) Predškolska ustanova, u skladu s Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje, može na poslovima rukovođenja, općim aktom, utvrditi i poslove pomoćnika direktora predškolske ustanove.
- (2) Izbor pomoćnika direktora predškolske ustanove vrši upravni odbor, na prijedlog direktora predškolske ustanove, iz reda stručnih radnika predškolske ustanove.
- (3) Za pomoćnika direktora predškolske ustanove može se imenovati lice koje ispunjava iste uslove kao i direktor predškolske ustanove.

- (4) Postupak izbora pomoćnika direktora predškolske ustanove, njegova ovlaštenja i dužnosti utvrđuju se internim aktima predškolske ustanove u skladu s Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje.

Član 55.
(Koordinator)

- (1) Predškolska ustanova koja ima poslovne jedinice imenuje koordinatora iz reda odgajatelja poslovne jedinice za obavljanje postojećih poslova ili kao samostalnog koordinatora, ukoliko to dozvoljavaju mogućnosti ustanove.
- (2) Izbor koordinatora predškolske ustanove vrši upravni odbor, na prijedlog direktora predškolske ustanove, iz reda odgajatelja predškolske ustanove, na period od jedne godine.
- (3) Primarna uloga koordinatora podrazumijeva koordiniranje poslova i aktivnosti između direktora ustanove i područne jedinice, dok će se ostali poslovi koordinatora pobliže definisati Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje.

Član 56.
(Aktiv direktora predškolskih ustanova)

- (1) S ciljem uspostavljanja uzajamne saradnje, razmjene iskustava u pogledu dogovora o odgojnim metodama, primjerima dobre prakse i ostalim aktivnostima vezanim za unapređenje odgojno-obrazovnog procesa može se formirati aktiv direktora.
- (2) Aktiv direktora se formira na nivou Kantona, a čine ga direktori svih predškolskih ustanova.
- (3) Aktom o formiranju aktiva direktora utvrđuje se sastav, djelokrug rada i ostali poslovi aktiva direktora.
- (4) Aktiv direktora donosi Poslovnik o radu.

Član 57.
(Vijeće roditelja)

- (1) Roditelji imaju pravo osnovati vijeće roditelja, a predškolska ustanova ima obavezu pomoći im u tome.
- (2) Procedura za osnivanje i rad vijeća roditelja utvrđuje se općim aktom predškolske ustanove.
- (3) Broj članova u vijeću roditelja mora biti paritetan broju odgojnih grupa.
- (4) Vijeće roditelja:
 - a) promoviše interese predškolske ustanove u lokalnoj zajednici;
 - b) predočava stavove roditelja upravnom odboru predškolske ustanove;
 - c) potiče angažovanje roditelja u radu predškolske ustanove;
 - d) informiše upravni odbor o svojim stavovima kada to ocijeni potrebnim ili, na zahtjev upravnog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad predškolske ustanove;
 - e) kandiduje predstavnika roditelja u upravni odbor.
- (5) Vijeće roditelja se formira u predškolskim ustanovama koje imaju minimalno četiri odgojne grupe.
- (6) U ustanovama s manjim brojem grupa, uloga vijeća roditelja mijenja se općim roditeljskim sastankom.

DIO DEVETI - EVIDENCIJA I DOKUMENTACIJA

Član 58.
(Obaveza vođenja dokumentacije i evidencije)

- (1) Predškolska ustanova obavezna je voditi svu potrebnu pedagošku dokumentaciju i evidenciju u skladu s Pravilnikom o načinu vođenja pedagoške i ostale evidencije i dokumentacije u predškolskoj ustanovi koji donosi nadležno Ministarstvo.
- (2) Pedagošku dokumentaciju čine:
 - a) ljetopis predškolske ustanove;
 - b) matična knjiga djece;
 - c) zapisnici sjednica stručnog vijeća i stručnih aktiva.

- (3) U predškolskoj ustanovi vodi se i evidencija o:
- broju prijavljene i primljene djece za upis u predškolsku ustanovu;
 - evidentni list o brojnom stanju djece po uzrastu i formiranju odgojnih grupa na odgajatelje;
 - evidentni list o formiranju grupa po uzrastu i po vrtićima ili poslovnim jedinicama;
 - dnevnik rada.

DIO DESETI - FINANSIRANJE PREDŠKOLSKIH USTANOVA

Član 59.

(Sredstva koja osigurava osnivač za rad predškolske ustanove)

- (1) Osnivač predškolske ustanove osigurava sredstva potrebna za osnivanje, rad i provođenje programa predškolskog odgoja i obrazovanja u skladu s Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje.
- (2) Osnivač osigurava:
 - plaće zaposlenika (bruto), topli obrok i regres;
 - materijalne troškove;
 - nabavku osnovne opreme i učila;
 - potrošni materijal za odgojno-obrazovni rad;
 - amortizaciju i tekuće investicijsko održavanje objekata;
 - dio radno-igrovnog materijala (igračke i drugi osnovni didaktički materijal);
 - profesionalno usavršavanje kadrova.

Član 60.

(Sredstva iz drugih izvora)

- (1) Programi predškolskog odgoja i obrazovanja, izuzev Programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja, finansijski se mogu podržavati i na sljedeći način:
 - od roditelja djece predškolskog uzrasta zavisno od socijalnog statusa;
 - donacijama;
 - pružanja intelektualnih, kulturnih, prostornih i drugih usluga u skladu sa zakonom.
- (2) Sredstva za realizaciju kraćih i specijaliziranih programa rada i troškove ishrane djece osiguravaju korisnici usluga.

Član 61.

(Obaveze Ministarstva)

Nadležno Ministarstvo ima obavezu da:

- utvrđuje uvjete i donosi rješenje o početku rada predškolske ustanove;
- utvrđuje uvjete i donosi rješenje o brisanju predškolske ustanove iz Registra predškolskih ustanova;
- osigura sredstva za realizaciju Programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja;
- osigura sredstva za nabavku dijela didaktičkog materijala;
- donosi Pravilnik o praćenju, vrednovanju, napredovanju i sticanju zvanja odgajatelja, stručnih saradnika i saradnika u predškolskoj ustanovi.

Član 62.

(Obaveze Pedagoškog zavoda)

Obaveze Pedagoškog zavoda su:

- izrada Metodologije za izradu Godišnjeg programa rada predškolske ustanove;
- obavlja pedagoško-stručni nadzor nad radom predškolske ustanove u skladu sa Pravilnikom o stručnom nadzoru nad radom predškolskih ustanova;
- pruža stručnu pomoć s ciljem kontinuiranog profesionalnog razvoja odgojno-obrazovnih radnika u predškolskom odgoju i obrazovanju;
- razvija i unapređuje Cjeloviti razvojni program i Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja.

Član 63.
(Obaveze Ministarstva za rad, socijalnu politiku,
i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona)

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona, sufinansira dio troškova, u skladu s odredbama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom.

Ovo pravo ostvarit će sljedeće kategorije:

- a) djeca bez roditeljskog staranja;
- b) djeca s posebnim potrebama;
- c) djeca invalida;
- d) djeca civilnih žrtava rata;
- e) djeca nezaposlenih roditelja;
- f) djeca samohranih roditelja;
- g) djeca korisnika socijalnih primanja;
- h) djeca redovnih studenata;
- i) djeca iz hraniteljskih porodica i
- j) djeca smještena u ustanove za djecu bez roditeljskog staranja.

Član 64.
(Osiguranje sredstava za ostale potrebe)

Iz budžeta osnivača osiguravaju se subvencije za cijenu grijanja, komunalija, vode, električne energije, PTT usluga i RTV takse koji se svrstavaju u kategoriju domaćinstava.

Član 65.
(Zdravstvena zaštita korisnika usluga)

U okviru zdravstvene zaštite korisnika usluga u ustanovama predškolskog odgoja i obrazovanja na području Kantona, Ministarstvo zdravstva Zeničko-dobojskog kantona osigurava:

- a) finansiranje preventivnih programa te programa zaštite i unapređenja zdravlja djece;
- b) plaće ljekara, specijalnih pedagoga, stomatologa i medicinskih sestara;
- c) uvjete za profesionalno usavršavanje njegovatelja, zdravstvenih radnika i stručnih saradnika;
- d) provođenje sanitarnih pregleda svih radnika;
- e) besplatne godišnje zdravstvene i sanitarne preglede djece.

DIO JEDANAESTI – NADZOR NAD RADOM PREDŠKOLSKE USTANOVE I NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Član 66.
(Nadzor nad radom predškolske ustanove)

- (1) Ministarstvo i Pedagoški zavod su obavezni osigurati kontrolne mehanizme za provođenje odgojno-obrazovnog rada u predškolskim ustanovama u skladu s Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje.
- (2) Nadzor u smislu ovog Zakona podrazumijeva: nadzor nad zakonitošću rada predškolske ustanove, inspekcijski nadzor i pedagoško-stručni nadzor.
- (3) Nadzor nad zakonitošću rada predškolske ustanove i inspekcijski nadzor vrši inspekcija za oblast obrazovanja nadležnog Ministarstva.
- (4) Nadzor nad primjenom propisa o radu (zaključivanje ugovora o radu, otkazivanje ugovora o radu i prestanak radnih odnosa, ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti iz radnog odnosa) vrši inspekcija rada.
- (5) Inspekcijski nadzor u predškolskoj ustanovi obavlja se najmanje dva puta u toku pedagoške godine.
- (6) Izvještaj o izvršenom inspekcijskom nadzoru nadležna inspekcija dostavlja osnivaču, a zapisnike o

- obavljenom inspekcijskom nadzoru direktoru ustanove i upravnom odboru.
- (7) Pedagoško-stručni nadzor nad radom predškolske ustanove vrši Pedagoški zavod, najmanje jednom godišnje.
- (8) Pedagoško-stručni nadzor obuhvata:
- a) pružanje stručne pomoći u planiranju, programiranju i organizaciji pedagoško-stručnog rada u predškolskoj ustanovi;
 - b) praćenje realizacije programa predškolskog odgoja i obrazovanja;
 - c) praćenje rada odgajatelja, drugih stručnih radnika i direktora predškolske ustanove;
 - d) praćenje rada predškolske ustanove u skladu s Pravilnikom o stručnom nadzoru nad radom predškolskih ustanova.
- (9) Predškolska ustanova dužna je da omogući nesmetano vršenje nadzora i uvid u dokumentaciju i evidenciju koja se vodi u predškolskoj ustanovi.

DIO DVANAESTI-KAZNE NE ODREDBE

Član 67.

(Novčane kazne za predškolsku ustanovu i odgovorno lice u predškolskoj ustanovi)

- (1) Novčanom kaznom od 1. 000,00 do 4. 000,00 KM kaznit će se za prekršaj predškolska ustanova ako:
- a) otpočne s radom prije nego što je upisana u Registar predškolskih ustanova koji vodi Ministarstvo i Sudski registar (član 14. stav 2.);
 - b) ukoliko nastavi s radom nakon što je izbrisana iz jednog ili oba registra (član 16. stav 2.);
 - c) ne omogući djeci upisanoj u predškolsku ustanovu nastavak započetog predškolskog odgoja i obrazovanja (član 16. stav 3.);
 - d) realizuje program/e rada koji/e nije donio nadležni organ ili za isti nema pribavljenu saglasnost nadležnog organa (član 22.);
 - e) primi na boravak djetete bez ljekarskog uvjerenja (član 19. stav 4.);
 - f) ne pridržava se općih akata koji se donose u predškolskoj ustanovi, kao i načina njihovog donošenja (član 13.);
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u predškolskoj ustanovi, novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM.

Član 68.

(Novčane kazne za predškolsku ustanovu i odgovorno lice u predškolskoj ustanovi)

- (1) Novčanom kaznom od 500,00 do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj predškolska ustanova ako:
- a) ne donese i/ili ne dostavi Godišnji program rada ustanove i izvještaj o radu predškolske ustanove (član 21.);
 - b) ne organizuje sistematski pregled zaposlenika (član 41.);
 - c) ne vrši praćenje, evaluiranje i ocjenjivanje radnika u skladu s Pravilnikom o praćenju, vrednovanju, napredovanju i sticanju zvanja odgajatelja, stručnih saradnika i saradnika u predškolskoj ustanovi (član 52.);
 - d) onemogućiti nesmetano i potpuno obavljanje nadzora (član 66.);
 - e) ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju i uredno i blagovremeno ne upisuje sve podatke (član 58.).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice predškolske ustanove, novčanom kaznom od 500,00 do 1.000,00 KM.

Član 69.

(Novčane kazne za roditelja/staratelja djeteta)

- (1) Novčanom kaznom 100-500 KM kaznit će se roditelj/staratelj djeteta ukoliko ne upiše dijete u Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja (član 24).

DIO TRINAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 70.

(Usklađivanje propisa i akata s odredbama ovog zakona)

- (1) Predškolske ustanove su dužne da usklade svoju organizaciju, djelatnosti i akta u skladu s odredbama ovog Zakona, u roku od šest mjeseci od njegovog stupanja na snagu.
- (2) Nadležno Ministarstvo će donijeti sljedeće propise najkasnije šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona, i to:
 - a) Pravilnik o postupku utvrđivanja uvjeta, sadržaju i načinu vođenja Registra predškolskih ustanova (član 14. stav (4));
 - b) Cjeloviti razvojni program (član 22. stav (3));
 - c) Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja (član 22. stav (3));
 - d) Pedagoške standarde i normative za predškolski odgoj i obrazovanje (član 28. stav (1));
 - e) Kriterije o finansiranju Programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja (član 30. stav (1));
 - f) Pravilnik o polaganju stručnog ispita i stručnom usavršavanju odgajatelja i stručnih saradnika u ustanovama predškolskog odgoja i obrazovanja (član 40. stav (2)).
 - g) Pravilnik o načinu vođenja pedagoške i ostale evidencije i dokumentacije u predškolskoj odgojno-obrazovnoj ustanovi (član 58. stav (1));
 - h) Pravilnik o praćenju, vrednovanju, napredovanju i sticanju stručnih zvanja odgajatelja, stručnih saradnika i saradnika u predškolskoj ustanovi (član 61.);
 - i) Pravilnik o stručnom nadzoru nad radom predškolskih ustanova (član 62.);
- (3) Do donošenja propisa iz stava (2) ovog člana, primjenjivat će se dosadašnji propisi.

Član 71.

(Zatečeno stanje)

- (1) Odgajatelji koji su danom stupanja na snagu ovog Zakona zatečeni u radnom odnosu u predškolskoj ustanovi, a nemaju potrebnu stručnu spremu iz člana 35. stav 2. ovog Zakona mogu nastaviti obavljanje poslova odgajatelja, ali su obavezni u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona steći propisanu stručnu spremu.
- (2) Izuzetno od prethodnog stava nastavnici predškolskog odgoja i obrazovanja i nastavnici razredne nastave koji imaju više od 20 godina radnog staža u predškolskoj ustanovi mogu ostati u odgojno-obrazovnom procesu do odlaska u penziju.

Član 72.

(Nadzor nad provođenjem zakona)

Nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje vrši Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona.

Član 73.

(Prestanak važenja prethodnog zakona)

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje s važenjem Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10 i 8//12).

Član 74.
(Stupanje zakona na snagu)

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj:
Datum,
Zenica

PREDSJEDAVAJUĆI

Ćazim Huskić

OBRAZLOŽENJE

Pravni osnov:

Pravni osnov za donošenje Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju sadržan je u članu 37. stav 1, tačka f), Ustava Zeničko-dobojskog kantona.

Razlozi za donošenje Zakona:

Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10 i 8/12), koji je urađen na temelju Okvirnog zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini, predvidio je realizaciju Programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja za djecu u godini pred polazak u osnovnu školu (POPOiO), čija je realizacija započela školske 2012/2013. godine. U vezi s tim javila se potreba za usklađivanjem zakonskih odredbi i realnih potreba vezanih za realizaciju POPOiO. Također se ukazala potreba za usklađivanjem zakonskih odredbi u pogledu profila i stručne spreme odgajatelja i njegovatelja, te stručnih saradnika sa Zakonom o radu u Federaciji Bosne i Hercegovine, Strategijom razvoja Zeničko-dobojskog kantona za period 2016.-2020. godine, te dokumentima bitnim za predškolski odgoj i obrazovanje, koji su urađeni i doneseni u proteklom periodu, a vezani su za unapređenje kvalitete cjelovitog razvojnog programa, a to su: Zajednička jezgra cjelovitih razvojnih programa (Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, 2018. godina) i Platforma za razvoj predškolskog odgoja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini za period 2017.-2022. godine (Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine, 2018. godina). Zbog svega navedenog neophodno je pristupiti izradi novog Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju.

Obrazloženje pravnih rješenja:

DIO PRVI –UVODNE ODREDBE

Članom 1. do 3. definisan je predmet i svrha predškolskog odgoja i obrazovanja, značenje pojedinih izraza i definicije izraza korištenih u ovom Zakonu.

DIO DRUGI – CILJEVI, NAČELA I FUNKCIJA PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

POGLAVLJE I-CILJ PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Članom 4. definisan je predškolski odgoj i obrazovanje kao prvi, poseban i specifičan stepen odgojno-obrazovnog sistema koji se bavi odgojem i obrazovanjem djece predškolske dobi; definisan je opći cilj predškolskog odgoja i obrazovanja koji podrazumijeva osiguranje optimalnih i jednakih uvjeta za cjelovit rast i razvoj svakog djeteta.

POGLAVLJE II-OSNOVNI PRINCIPI I NAČELA

Članom 5. do 10. se definiše uvažavanje stepena razvojnih karakteristika djeteta, njegovih potreba, specifičnosti i mogućnosti; osiguranje jednakih prava djeteta na odgoj i obrazovanje i jednakih mogućnosti učestvovanja u odgovarajućem odgoju i obrazovanju; poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda i pripreme svake osobe za život u društvu koje poštuje principe demokratije i vladavine zakona; razvijanje svijesti o pripadnosti državi Bosni i Hercegovini, vlastitom kulturnom identitetu, jeziku, kulturi i tradiciji, na način primjeren civilizacijskim tekovinama, upoznavajući ih i uvažavajući druge i drugačije, poštujući različitosti i njegujući međusobno razumijevanje, toleranciju i solidarnost među svim ljudima, narodima i zajednicama u BiH i svijetu.

POGLAVLJE III-FUNKCIJA PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Članom 11. definisana je funkcija predškolskog odgoja i obrazovanja kao pravovremeno djelovanje u cilju s ciljem očuvanja i unapređenja fizičkog i mentalnog zdravlja djece.

DIO TREĆI– OSNIVANJE I ORGANIZACIJA I PRESTANAK RADA PREDŠKOLSKE USTANOVE

POGLAVLJE I-OSNIVANJE PREDŠKOLSKE USTANOVE

Članom 12. do 16. definiše se osnivanje predškolske ustanove, kao javne ili privatne ustanove, od strane nadležnih organa vlasti i drugih pravnih i fizičkih lica pod određenim uslovima u pogledu broja odgojnih grupa, stručnog kadra, prostora, opreme i didaktičkih sredstava; definiše se ko osigurava sredstava potrebna za osnivanje, kad predškolska ustanova može početi s radom; uređuje se upis u Registar predškolskih ustanova pri nadležnom Ministarstvu, početak rada predškolskih ustanova, procedura brisanja iz Registra, kao i statusne promjene u predškolskoj ustanovi.

POGLAVLJE II-ORGANIZACIJA PREDŠKOLSKE USTANOVE

Članom 17. do 19. su definisane organizacione forme predškolskog odgoja i obrazovanja kao jaslice i vrtić; definisane su i posebne predškolske odgojno-obrazovne ustanove za djecu s teškoćama u razvoju; definisan je način upisa djece u predškolsku ustanovu.

DIO ČETVRTI–ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD PREDŠKOLSKE USTANOVE

Članom 20. definiše se Zajednička jezgra cjelovitih razvojnih programa za predškolski odgoj i obrazovanje definirana na ishodima učenja i po kojoj su zasnovani programi rada koji se primjenjuju u predškolskim ustanovama u Kantonu.

Članom 21. definisan je Godišnji program rada predškolske ustanove, razlog i način njegovog donošenja.

Članom 22. definišu se vrste odgojno-obrazovnih programa koji se koriste u predškolskim ustanovama na području Kantona.

Članom 23. do 27. definisani su programi rada s djecom od šest mjeseci do polaska u osnovnu školu.

Članom 28. definisan je odgojno-obrazovni rad predškolskih ustanova u skladu s Pedagoškim standardima i normativima.

DIO PETI-REALIZACIJA PROGRAMA OBAVEZNOG PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA U GODINI PRED POLAZAK U OSNOVNU ŠKOLU

Članom 29. do 32. definisan je način finansiranja Programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja; definisane su obaveze Kantona, Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Pedagoškog zavoda i predškolskih ustanova u realizaciji Programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja.

Članom 33. definisan je koordinator Programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja i njegovi poslovi i zadaci.

DIO ŠESTI- ODGAJATELJI, NJEGOVATELJI, STRUČNI SARADNICI I OSTALI RADNICI

Članom 34. do 44. propisani su poslovi i zadaci odgajatelja, njegovatelja i stručnih saradnika; profil i stručna sprema odgajatelja, njegovatelja, stručnih saradnika, saradnika i ostalih radnika u predškolskoj ustanovi; definisan je status pripravnika i lica na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa; definisano je pitanje polaganja stručnog ispita odgajatelja i stručnih saradnika, ljekarski pregled, upućivanje radnika na ocjenu radne sposobnosti i način zasnivanja radnog odnosa u predškolskoj ustanovi.

Imajući u vidu da je djelatnost obrazovanja od posebnog društvenog značaja, ovim odredbama je predviđeno da se radni odnos u predškolskoj ustanovi zasniva putem javnog konkursa/oglasa, s tim da je definisano i primanje radnika u radni odnos bez raspisivanja konkursa/oglasa.

Kvalitetan odgoj i obrazovanje može pružiti samo kvalitetno i stručno osoblje, obučeno i osposobljeno u skladu sa zahtjevima nauke, struke, a prema potrebama prakse u domenu odgoja i obrazovanja u cjelini. Stoga, odgajatelji, stručni saradnici i menadžment predškolske ustanove (direktor), imaju zakonsko pravo i obavezu da se obrazuju i stručno usavršavaju.

U ovom poglavlju se propisuje i ljekarski i sistematski pregled radnika, kao i mogućnost upućivanja radnika na ocjenu radne sposobnosti u slučaju narušenog psihičkog i fizičkog zdravlja u mjeri da to umanjuje njegovu radnu sposobnost.

Ovo poglavlje uređuje osposobljavanje odgajatelja, stručnih saradnika i saradnika za samostalan rad, zapošljavanje i osposobljavanje pripravnika, polaganje stručnog ispita i zasnivanje radnog odnosa.

DIO SEDMI- STRUČNI ORGANI

Članovi 45. do 47. sadrže odredbe o stručnim organima predškolske ustanove, utvrđuju ko rukovodi ovim organima i koji su poslovi koje obavlja Stručno vijeće i Stručni aktiv predškolske ustanove.

DIO OSMI- UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE

Član 48. definiše ko su organi upravljanja i rukovođenja u predškolskoj ustanovi.

Članovi 49. do 50. odnose se na sastav i imenovanje članova upravnog odbora, njegove nadležnosti i rad upravnog odbora.

Ključni faktor u efikasnom upravljanju predškolskom ustanovom i njenoj odgovornosti prema društvenoj zajednici jeste upravni odbor. Ovim odredbama se utvrđuje njegova funkcija i odgovornost kao organa upravljanja, sastav koji uvažava demokratske zahtjeve u pogledu ravnopravne zastupljenosti predstavnika svih struktura, imajući u vidu nacionalnu strukturu radnika predškolske ustanove, djece i njihovih roditelja.

Članovi 51. do 55. odnose se na direktora predškolske ustanove, a posebno na uslove za imenovanje direktora predškolske ustanove, mandatni period, procedura izbora i imenovanje direktora, pomoćnika direktora i koordinatora predškolske ustanove, prava i obaveze direktora predškolske ustanove i nadležnost direktora predškolske ustanove. Uspješno rukovođenje predškolskom ustanovom zahtijeva, ne samo dobro poznavanje obrazovnog procesa, već i dobro edukovanog menadžera. Direktor predškolske ustanove treba biti edukovan za vršenje osnovnih funkcija menadžera kako bi se njegovo uspješno rukovođenje predškolskom ustanovom odrazilo na rad svih organa i tijela i u svim segmentima obrazovnog procesa predškolske ustanove.

Član 56. definiše aktiv direktora predškolske ustanove.

Član 57. naglašava ulogu i prava roditelja u odnosu na obrazovanje djece. Također data je mogućnost uticaja roditelja kroz Vijeće roditelja na uspostavu efikasnog i funkcionalnog obrazovnog sistema.

DIO DEVETI- EVIDENCIJA I DOKUMENTACIJA

Član 58. definiše obavezu predškolske ustanove da vodi evidenciju i dokumentaciju o odgojno-obrazovnoj djelatnosti: ljetopis, matičnu knjigu djece, dnevnik rada i sl. te odgovornost za vjerodostojnost podataka sadržanih u izdatoj javnoj ispravi.

DIO DESETI- FINANSIRANJE PREDŠKOLSKIH USTANOVA

Članovi 59. do 60. definišu ko osigurava sredstva potrebna za osnivanje, rad i provođenje programa predškolskog odgoja i obrazovanja u skladu s Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje.

Članovi 61. do 63. definišu obaveze nadležnog Ministarstva, Pedagoškog zavoda i Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice prema predškolskim ustanovama u Kantonu.

Član 64. definiše osiguranje sredstava za ostale potrebe iz Budžeta osnivača, u skladu s Okvirnim zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i hercegovine“, broj: 88/2007).

Član 65. definiše obavezu Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona u okviru zdravstvene zaštite korisnika usluga.

DIO JEDANAESTI- NADZOR NAD RADOM PREDŠKOLSKE USTANOVE I NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Članom 66. je utvrđeno je ko će vršiti nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesnih za njegovo provođenje.

DIO DVANAESTI- KAZNE NE ODREDBE

Članovi 67. do 69. Primjena zakona zahtijeva uključivanje kaznenih odredbi, novčane kazne za predškolsku ustanovu, odgovorno lice u predškolskoj ustanovi, roditelja/staratelja u cilju stvaranja boljih uslova za primjenu zakona i mogućnost da se svako nepoštivanje ovog Zakona sankcioniše. Učesnici u implementaciji ovog Zakona moraju biti svjesni da su odgovorni za njegovu dosljednu primjenu što će značajno doprinijeti za

uspostavu i ujednačavanje standarda u odgoju i obrazovanju koji vode ka integraciji obrazovnog sistema kako unutar države tako i evropskom obrazovnom sistemu.

DIO TRINAESTI- PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članovi 70. do 71. definišu prijelazne i završne odredbama kojima je naglašena obaveza predškolskih ustanova da u utvrđenim rokovima usklade svoju organizaciju, djelatnost i opća akta s odredbama ovog Zakona. Utvrđena je obaveza da se u utvrđenim rokovima donesu podzakonski akti za implementaciju ovog Zakona.

Utvrđeno je pod kojim uslovima mogu obavljati poslove odgajatelji bez odgovarajuće stručne spreme i utvrđen je zakonski rok u kojem ovi odgajatelji mogu nastaviti rad u predškolskoj ustanovi.

Završne odredbe zakona preciziraju prestanak važenja ranijeg Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i stupanje na snagu ovog Zakona.

Član 72. Utvrđeno je ko će vršiti nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje.

Član 73.

Utvrđen je porestanak važenja prethodnog zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju.

Član 74.

Ovim članom je utvrđeno stupanje Zakona na snagu.

POTREBNA FINANSIJSKA SREDSTVA:

Za realizaciju ovog Zakona nije potrebno u Budžetu Kantona obezbjediti dodatna finansijska sredstva, u skladu s priloženom Izjavom o fiskalnoj odgovornosti. Ujedno napominjemo da će sva eventualna dodatna izdvajanja iz Budžeta Kantona, biti tretirana posebnim aktima, odnosno novim Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje, kao pravnog okvira za finansiranje obrazovanja, a koji posebno razmatra Vlada Kantona.

OČEKIVANI EFEKTI:

Poboljšanje stanja u segmentu odgoja i obrazovanja djece predškolskog uzrasta, odnosno usklađivanje zakonskih odredbi sa strateškim dokumentima na nivou Bosne i Hercegovine (u segmentu Kvalifikacijskog okvira za opće obrazovanje) i Kantona, kao i usaglašenost sa Zakonom o osnovnoj školi.

PRIJEDLOG:

Na osnovu izloženog predlažemo Vladi Zeničko-dobojskog kantona da utvrdi **NACRT** Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i predloži Skupštini Zeničko-dobojskog kantona da u skladu s Poslovníkom o radu stavi **NACRT** Zakona na dnevni red prve naredne sjednice, u redovnoj proceduri.